
HÍRÖSSZEFOGLALÓK

Hírösszefoglaló rovatunkban a MTA-DE Közszolgálatási Kutatócsoport munkájában résztvevő egyetemi hallgatók írásait közöljük. A rovat célja, hogy a Közjavak blog és folyóirat profiljába illeszkedő, – a közjog területét tágan értelmezve – legfrissebb tudományos hírekről, álláspontokról, az egyes közjogi szervek döntéseiről első kézből nyújtson információt az olvasóközönségnek.

AJB JELENTÉS: A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI BÍRSÁG SZABÁLYOZÁSA A JOGBIZTONSÁG KÖVETELMÉNYÉBE ÜTKÖZIK*

Az alapvető jogok biztosa és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese közös vizsgálatot indított, majd közös jelentést adott ki Velence közterületén jogellenesen elhelyezett hulladékok tárgyában. Az ügy tényállása szerint Velence város köztemetője mögötti közterületen a temetőből származó - korábban a temető területén gyűjtött - zöldhulladékot helyeztek el az önkormányzat kérésére ismeretlen személyek, ideiglenesen. A hulladék elszállításának és temetőn kívül való elhelyezésének indoka a költségmegtakarítás volt.

Ezzel kapcsolatban a panaszos két közérdekű bejelentést is tett az illetékes hatóságok felé. A panaszos először Velence Város Jegyzőjének a köztemetőből származó zöldhulladék illegális elhelyezésére vonatkozóan tett közérdekű bejelentést, másodszer pedig az illetékes Járási Hivatalnál nyújtott be feljelentést köztisztasági szabálysértés gyanúja miatt.

Az első bejelentéssel kapcsolatban a jegyző tájékoztatást adott a panaszosnak arról, hogy meddig és miért a temető mögötti közterületi ingatlanra kerülnek elhelyezésre a temetőből származó zöldhulladékok. A második bejelentéssel kapcsolatban pedig a Járási Hivatal az eljárás iratait közigazgatási eljárás lefolytatása céljából áttette a hatáskörrel rendelkező jegyzőnek és egyidejűleg a szabálysértési eljárást szabálysértés hiányában megszüntette. Határozatát azzal indokolta, hogy a HgbR. 2. § (2) bekezdés c) pontja alapján a feljelentéssel érintett illegális hulladékelhelyezés hulladékgazdálkodási bírsággal sújtható, így a Szabstv, 2. § (4) bekezdése alapján már nincs helye szabálysértési eljárás lefolytatásának.

* Készítette: **Soltész Péter Ádám**, joghallgató, DE ÁJK

Az alapvető jogok biztosa és helyettese vizsgálatuk alapján az első közérdekű bejelentéssel kapcsolatban azt állapította meg, hogy a köztemető területéről a temető területén keletkezett zöldhulladékot egy másik közterületi ingatlanra szállító üzemeltető a hulladék szállítását a Htv. 14. § (1) bekezdése és a 62. § (1) bekezdése alapján csak engedély vagy nyilvántartásba vétel alapján végezhetné volna. Azonban az üzemeltető nem rendelkezett ezen tevékenység végzésére jogosító hatósági aktusokkal, továbbá a köztemető üzemeltetője, mint a hulladék birtokosa nem tett eleget a Htv. 31. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettségének sem és mivel a hulladék szállítása a 14. § (1) bekezdésében meghatározott egyik kivételi esetnek sem minősült, így az üzemeltető jogellenes szállította át a köztemetőben keletkezett hulladékokat a temetőből a temető mögötti közterületi ingatlanra.

A második bejelentéssel kapcsolatban pedig megállapították, hogy a jogszabályok ellentétes rendelkezése miatt a Járási Hivatal nem helyesen járt el, akkor mikor a köztisztasági szabálysértés gyanúja miatti feljelentést követően az eljárás iratait a jegyzőhöz tette át közigazgatási eljárás lefolytatása céljából, úgyhogy egyidejűleg a szabálysértési eljárást megszüntette. Ugyanis a Szabstv. 2. § (4) bekezdése alapján valóban nem állapítható meg a szabálysértés, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet - az eljárási bírság kivételével - közigazgatási eljárásban kiszabható bírság alkalmazását rendeli el.

Viszont a jogalkotó felismerve azt, hogy ebben az esetben nem lehet köztisztasági szabálysértés miatt szabálysértési eljárást lefolytatni, így módosította a Htv. rendelkezéseit annak érdekében, hogy a szabálysértési eljárás alkalmazhatóságának korlátja megszűnjön a köztisztasági szabálysértés vonatkozásában. Így 2017. január 1.-től a Htv. 86. § (6a) bekezdése alapján már nincs helye közigazgatási bírság alkalmazásának települési hulladék közterületen engedély nélkül történő lerakása, illetve elhelyezése miatt.

A jogi probléma viszont abból adódódott, hogy a hulladékgazdálkodási bírság kiszabására vonatkozó kormányrendelet, a HgbR. 2. § (2) bekezdés c) pontja továbbra is jogosultságot ad a jegyzőnek a hulladékgazdálkodási bírság kiszabására, ha a települési hulladékot közterületen, illetve más ingatlanán hagyták el. Vagyis a HgbR. 2. § (2) bekezdés c) pontja alapján továbbra sem lehetne megállapítani köztisztasági szabálysértést elkövetését abban az esetben, ha valaki jogellenes helyez el hulladékot a közterületre, mivel ebben az esetben hulladékgazdálkodási bírság kiszabására van lehetőség. Másfelől viszont a jegyző még sem jogosult hulladékgazdálkodási bírság kiszabására, hiszen 2017. január 1.-től a Htv. 86. § (6a) bekezdése alapján már nincs helye hulladékgazdálkodási bírság kiszabásának ilyen esetekben.

Ezek alapján megállapították azt, hogy a Htv. módosításakor a HgbR. 2. § (2) bekezdés c) pontjának hatályon kívül helyezésére nem került sor, így a kormányrendelet és a törvény rendelkezései egymással ellentétesek lettek. Ez

pedig az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdésébe ütközést eredményezett, mivel a Kormányrendelet nem lehet ellentétes a törvénnyel. Továbbá ezekből következően azt is rögzítették, hogy szabályozásokban lévő ellentmondás nem felel meg a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményének sem, illetve az közvetve sérti az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésében foglalt egészséges környezethez való jogot is.

Az ombudsman és helyettese ezek után azt is vizsgálta, hogy a jegyzőnek a második bejelentés alapján milyen eljárési lehetőségei, illetve kötelességei voltak. Itt azt állapították meg, hogy a jegyzőnek az áttett bejelentés alapján hatáskörének hiányát megállapítva eljárást megszüntető végzést kellett volna hoznia, illetve vizsgálni kellett volna, mint környezetvédelmi hatóság a hatáskörét és illetékességét. Utóbbinak hiányát megállapítva pedig a felügyeleti szervének be kellett volna jelentenie a kizárási okot és más azonos hatáskörű hatóság kijelölését kellett volna kérnie. A jegyző emellett a hozzátett bejelentéssel összefüggésben a bejelentő értesítésének sem tett eleget.

Ezek alapján állapították meg azt, hogy a jegyző eljárása a petíciós jogot és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot is megsértette, továbbá, hogy eljárása az egészséges környezethez való jog szempontjából sem volt megfelelő.

Végül a vizsgálat eredményeinek közlése mellett az alapvető jogok biztosa és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese a közös jelentésben intézkedéseket is megfogalmazott a hulladékgazdálkodásért felelős innovációs és technológiai miniszternek és Velence Város Jegyzőjének egyaránt. Az előbbinek javasolta, hogy a Htv. és HgbR. rendelkezései közötti ellentétet a HgbR. módosításával orvosolja, míg utóbbit felkérte, hogy a későbbiekben az elhagyott, illetve jogellenesen elhelyezett hulladékokkal kapcsolatos környezetvédelmi hatáskörét a jelentésben tett megállapításokra figyelemmel gyakorolja.

A közös jelentés legfontosabb megállapítása, tehát az volt, hogy a hulladékgazdálkodási bírság szabályozására vonatkozó törvényi és kormányrendeleti rendelkezések egymással ellentétesek, amely sérti jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményét, illetve ezen ellentét miatt a hulladékgazdálkodási bírság szabályozására vonatkozó Kormány rendelete, a HgbR. 2. § (2) bekezdés c) pontja szerinti rendelkezése az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdésébe ütközése miatt Alaptörvény-ellenes.

Források jegyzéke:

- http://www.ajbh.hu/documents/10180/3190211/Közös+jelentés+hulladék+elhelyezése+ügyében+385_2019/2bd49b12-8028-fbc8-407d-2ab4da3fced?version=1.0 (letöltés dátuma: 2020. február 9.)
- <https://jogaszvilag.hu/serti-a-jogbiztonsagot-a-hulladeggazdalkodasi-birsag-szabalyozasa/> (letöltés dátuma: 2020. február 9.)

A CIVIL SZERVEZETEK KÜLFÖLDRŐL TÖRTÉNŐ FINANSZÍROZÁSA TEKINTETÉBEN ELŐÍRT KORLÁTOZÁSOK NEM EGYEZTETHETŐK ÖSSZE AZ UNIÓS JOGGAL*

Nemrégiben jelent meg Campos Sánchez-Bordona főtanácsnoki indítványa a Bizottság kontra Magyarország (C-78/18. sz.) ügyben. Az ügy tényállása szerint 2017-ben Magyarország azzal a céllal fogadott el törvényt, hogy a civil szervezeteknek külföldről juttatott adományokat átláthatóbbá tegye. A törvény értelmében azon civil szervezeteket kell nyilvántartásba venni, akik külföldről jutnak pénzügyi támogatáshoz, melynek összege eléri vagy meghaladja az 500.000 forintot, továbbá fontos rendelkezése, hogy a nyilvántartásba vétel során felvezetésre kerül a támogató személy neve is.

A Bizottság e törvény miatt kötelezettségzegés megállapítása iránt keresetett nyújtott be az Európai Unió Bíróságához. A Bizottság a keresetében arra hivatkozik, hogy a külföldről finanszírozott civil szervezetek átláthatóságára vonatkozó törvény sérti a tőke szabad mozgásának elvét, valamint egyes, az Európai Unió Chartája által nevesített jogokat, így például a védelemhez való jogot és az egyesülés szabadságához való jogot. Ezek által Campos Sánchez-Bordona főtanácsnok által előterjesztett indítványában több fontos megállapítást tett.

Elsődlegesen, hogy a külföldről történő adományozás/támogatás tőkemozgásnak minősül, ahol nyilvántartásba vétel a külföldi állampolgárok, külföldi tagállamok jogait nagyobb mértékben érintik, mint a magyar államot, magyar állampolgárokat. Továbbá a szabad tőkemozgás korlátozásához vezet mindaz a tevékenység, mely alapján egy mindenki számára elérhető elektronikus portálon megtekinthetők, hogy ki, kinek utal adomány formájában tőkét. Ez megbélyegző hatást válthat ki az adományozókra tekintettel a magyar társadalomban.

Másodlagosan, sérti az adott törvény az egyesülés szabadságához való jogot, mivel a nyilvántartásba vétel olyan nehézségeket, hátrányokat okozhatnak a civil szervezetek számára, melyek a szervezet céljainak elérése érdekében akadályoztatva lennének. Továbbá sérti a magánélet és személyes adatok védelmét, mivel az adományozó nevének pusztá közlése önmagában elegendő az azonosításhoz, illetve ahhoz, hogy ez a közlés az uniós jognak a személyes adatok kezelésére vonatkozó rendelkezései hatálya alá tartozzon. Az a tény, hogy az adományozó neve megjelenik egy civil szervezet mellett, olyan ideológiai profilt eredményezhet, mely negatív hatású is lehet.

Következtetésképpen a főtanácsnok úgy véli, hogy ezen adatok közzététele a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó jogokba, valamint az

* Készítette: **Nagy Péter Zsombor**, joghallgató, DE ÁJK

egyesülési szabadsághoz való jogba történő beavatkozásnak minsül, amely jogokat a Charta biztosít.

Campos Sánchez-Bordona főtanácsnok Bizottság kontra Magyarország C-78/18. számú ügyében az alábbi indítványt terjesztette elő az Európai Unió Bíróságának:

Állapítsa meg az EUB, hogy a vitatott magyar szabályozás indokolatlanul korlátozza a tőke szabad mozgását, mivel olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a Charta által védett alapvető jogokba történő igazolatlan beavatkozással járnak a magánélet, a személyes adatok védelme és az egyesülési szabadság tekintetében.

Források jegyzéke:

- <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-01/cp200002hu.pdf> (letöltés dátuma: 2020. február 09.)

A BÖRTÖNKÁRTÉRÍTÉSEK KIFIZETÉSÉNEK FELFÜGGESZTÉSÉRŐL DÖNTÖTT AZ ORSZÁGGYŰLÉS*

Az elmúlt években számos alkalommal indítottak és nyertek pert egyes fogvatartottak nem megfelelő fogva tartási körülményekre hivatkozásul. Idén év elején került e témakör a Kormány politikájának előterébe, s a cél az lett, hogy fel kell függeszteni a börtönök túlszűfolttsága miatt megítélt kártalanítások kifizetését. 2020. január 21-én a Kormány el is fogadta az 1004/2020. (I.21.) kormány határozatot, melyben a Kormány felhívta az igazságügyi minisztert, hogy a börtönszűfolttságok miatti kártalanítások kifizetését haladéktalanul függeszse fel és a hatályos szabályozást haladéktalanul vizsgálja felül, amelynek eredményéről tájékoztassa majd a Kormányt. A miniszterelnök helyettes 2020. február 17-én be is nyújtotta „a börtönszűfolttsági kártalanításokkal kapcsolatos visszaélések megszüntetése érdekében szükséges haladéktalan intézkedésekről” szóló törvényjavaslatot az Országgyűlésnek, amelyet február 25-én 139 igen, 2 nem és 4 tartózkodás mellett fogadott el a Parlament.

A börtönszűfolttság miatt megítélt kártalanítások a Magyarország által ratifikált és törvénnyel kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezményére és az egyezményben foglaltak értelmezésére és betartatására létrehozott Emberi Jogok Európai Bíróságához vezethetők vissza. Ugyanis a börtönök túlszűfolttsága miatt keletkezett alapjog sérelemre alapozott kártalanítási kereseteknél a magyar bíróságok annak ellenére, hogy megállapították a jogsértést, kártalanítást nem ítélték meg az elítélteknek „azon az alapon, hogy a börtönöknek túl sok fogvatartottat kell befogadniuk, és ezért objektív okból nem tudják biztosítani a kellő mozgásteret.”

Emiatt egyes fogvatartottak az EJEB-hez fordultak arra hivatkozva, hogy Magyarország megsérti az EJEE 3. cikkét. Az Emberi Jogok Európai Bírósága meg is állapította, hogy a börtönök túlszűfolttsága a kínzás, illetve az embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütközik, de ellentétben a magyar bíróságokkal kártérítést is megítélt a fogvatartottak számára.

Az EJEB döntéseinek következtében egyre több fogvatartott fordult a strasbourgi székhelyű bírósághoz ilyen jogalapú panasszal, így fennállt annak a veszélye, hogy a bíróság tömegesen elmarasztalja Magyarországot. Ennek elkerülése érdekében, továbbá, hogy Magyarországnak „ne kelljen euróban megállapított súlyos kártérítéseket és egyéb költségeket” megfizetnie, az Országgyűlés egy hazai kompenzációs rendszert fogadott el 2016-ban, mely 2017 január 1-jén lépett hatályba.

A bevezetett hazai kompenzációs rendszer alapján „a kártalanítást minden esetben a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába

* Készítette: **Soltész Péter Ádám**, joghallgató, DE ÁJK

ütköző zsúfolt elhelyezési körülmény alapozza meg”. Az elhelyezési körülményeket pedig tovább súlyosító körülményeket (pl. nem megfelelő szellőztetés) a büntetés-végrehajtási bíró csak sérelem mértékének megállapítások veszi figyelembe.

A kártalanítás egy napi összege 1200 és 1600 forint között mozog, amelyet minden olyan napra meg kell fizetni, amikor az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között volt.

A szabályozásnak viszont kevésbé ismert, de lényeges eleme az is, hogy a kártalanítással szemben bizonyos követelések kielégítésének is helye van. Így a bíróság által megítélt polgári jogi igény, kártérítés, sérelemdíj erejéig helye van a kártalanításból való kielégítésnek, feltéve, hogy ezeket azzal a bűncselekménnyel összefüggésben ítélték meg, amely miatt a kiszabott szabadságvesztés végrehajtása tekintetében a kártalanítást megállapították. Ugyanez a joghatása a gyermektartásdíj behajtása iránti végrehajtási eljárásban érvényesített követelésnek is. Vagyis a fogvatartott vagy az elítélt által kapott kártalanítás összegéből a bűncselekmény áldozatai és az elítélt gyermektartásdíjra jogosult gyermekei is részesülhetnek.

A „börtönkártérítések felfüggesztésére” vonatkozó törvény rendelkezései

Az elfogadott törvény elég rövid, csak öt darab paragrafusból áll. A törvény preambuluma szerint az Országgyűlés a bűncselekmények áldozatai érdekeinek érvényesítése érdekében alkotta meg a törvényt, de szem előtt tartva az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, valamint a társadalom igazságérzetét is.

A törvény rendelkezései alapján a Kormánynak a nemzeti konzultáció eredménye alapján a bűncselekményekből származó károk enyhítéséről szóló és a bűncselekmények áldozatainak érdekeit érvényre juttató új szabályozási rendszert kell kidolgozni 2020. május 15-éig, illetve 2020. szeptember 30-ig biztosítani kell, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek átlagos kihasználtsága ne haladja meg a száz százalékos kihasználtságot.

Emellett még két fontos rendelkezése is van a törvénynek. Az egyik, hogy a Bv. tv. módosításával az elítélteknek és a fogvatartottaknak járó kártalanítás összegét most már csak a büntetés-végrehajtási intézet által kezelt letéti számlára vagy csak az elítélt vagy a fogvatartott saját bankszámlájára lehet utalni, melynek a törvényjavaslatához fűzött részletes indoklás szerint az az oka, hogy a kártalanítás kifejezetten személyhez kötött, illetve hogy ezen összegekkel való visszaélést elkerüljék.

A másik fontos rendelkezés, hogy a törvény hatályba lépését követően az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítás kifizetését 2020. június 15-ig felfüggesztette, de a hatályba lépést megelőzően megítélt kártalanítási összegek továbbra is a határozat meghozatalakor hatályos

szabályok szerint teljesítendő. Ennek oka a törvényjavaslat részletes indoklása szerint az, hogy „a bűncselekmények áldozataira, illetve a fogvatartottakra vonatkozó kompenzációs rendszerek közötti megbomlott természetes egyensúlyt helyreállítsa.”

Uniós reakciók?

Az elfogadott törvényjavaslattal kapcsolatban egyelőre különböző uniós intézmények, illetve az uniós intézményekben különböző tisztségeket betöltő személyek nem nyilvánítottak véleményt. A kormánynak pedig ezen ügy uniós jogi vonatkozásában nem egységes az álláspontja, mivel a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára újságírói kérdésre azt felelte hogy „*a Kormány az Európa Tanácsban és az Európai Parlamentben vitatná meg, hogy tényleg jár-e pénz azoknak az elítélteknek, akiknek a rossz börtönkörülmények miatt ítélték meg kártérítést*”, míg a Miniszterelnökséget vezető miniszter arra az újságírói kérdésre, hogy számítanak-e valamilyen reakcióra az Európai Unió vagy az Európai Néppárt felől a börtönzsúfolttság miatt megítélt kártalanításokkal kapcsolatos nemzeti konzultáció miatt azt válaszolta, hogy „*nem tudom, de nem is érdekel különösebben*”. Ugyanakkor érdemes figyelemmel kísérni az Uniós fejleményeket, mivel várhatóan az ügy jogállamisággal kapcsolatos kérdéseket, aggályokat is felvethet az Unió intézményei részéről.

Források jegyzéke:

- a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. CCXL. törvény
- <https://444.hu/2020/01/15/felfuggesztette-az-allam-az-elitelteknek-megitelt-karteritesek-kifizetese> (letöltés dátuma: 2020. március 3.)
- https://azonnali.hu/cikk/20200213_akar-nepszavazast-is-megfontolna-a-kormany-gyongyospatarol-es-bortonkarteritesekrol (letöltés dátuma: 2020. március 3.)
- https://index.hu/velemenylolvir/2020/01/17/borton_zsufoltsg_jogsertes_karterites/ (letöltés dátuma: 2020. március 3.)
- <https://www.parlament.hu/irom40/12179/12179.pdf> (letöltés dátuma: 2020. március 3.)
<https://www.parlament.hu/irom41/09241/09241.pdf> (letöltés dátuma: 2020. március 3.)
- https://www.parlament.hu/web/guest/iromanyok-egyszerusitett-lekerdezese?p_p_id=hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INST_ANCE_9xd2Wc9jP4z8&p_p_lifecycle=1&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&p_auth=6KfIELbX& hu_parlament cms_pair_portlet_P

[airProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8_pairAction=%2Finternet%2Fcp_lsql%2Fogy_szav.szav_lap_egy%3Fp_szavdatum%3D2020.02.25.12%3A37%3A16%26p_szavkepvsvav%3DI%26p_ckl%3D41%26p_osszefuz%3DI%26p_kitiltott%3D](https://www.parlament.hu/web/guest/orszaggyulesi-naplo-elozo-ciklusbeli-adatai?p_p.id=hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8_pairAction=%2Finternet%2Fcp_lsql%2Fogy_szav.szav_lap_egy%3Fp_szavdatum%3D2020.02.25.12%3A37%3A16%26p_szavkepvsvav%3DI%26p_ckl%3D41%26p_osszefuz%3DI%26p_kitiltott%3D) (letöltés dátuma: 2020. március 3.)

- https://www.parlament.hu/web/guest/orszaggyulesi-naplo-elozo-ciklusbeli-adatai?p_p.id=hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8&p_p.lifecycle=1&p_p.state=normal&p_p.mode=view&p_auth=z8BwFOv9& hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8_pairAction=%2Finternet%2Fcp_lsql%2Fogy_naplo.naplo_fadat%3Fp_ckl%3D40%26p_uln%3D170%26p_felsz%3D171%26p_szoveg%3Dfogva%2520tartott%2520and%2520k%C3%B6r%C3%BClm%C3%A9nyek%26p_felszig%3D171 (letöltés dátuma: 2020. március 3.)
- https://www.parlament.hu/web/guest/orszaggyulesi-naplo-elozo-ciklusbeli-adatai?p_p.id=hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8&p_p.lifecycle=1&p_p.state=normal&p_p.mode=view&p_auth=rW15qWUx& hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8_pairAction=%2Finternet%2Fcp_lsql%2Fogy_naplo.naplo_fadat%3Fp_ckl%3D41%26p_uln%3D105%26p_felsz%3D62%26p_szoveg%3D%26p_felszig%3D62 (letöltés dátuma: 2020. március 3.)

EUB: A MAGYAR REKLÁMADÓHOZ KAPCSOLÓDÓ SZANKCIÓRENDSZER NEM EGYEZTETHETŐ ÖSSZE AZ UNIÓS JOGGAL*

Az Európai Unió Bíróságának nemrégiben született meg azon ítélete, mely a magyar állam és a Google között a reklámadó szabályozásából adódó vitára tehet pontot. Az előzetes döntéshozatali eljárás keretében megállapítást nyert, hogy azon tagállami szabályozás, amely a valamely másik tagállamban letelepedett reklámszolgáltatót a reklámadó-kötelezettség tekintetében bejelentkezési kötelezettség alá veti, nem ellentétes a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 56. cikkében biztosított szabadságával. Ugyanakkor az ehhez kapcsolódó szankciórendszert kifogásolta a Bíróság.

A jogeset előzményét a hazánkban bevezetett reklámadó szabályozása adta, mely bizonyos feltételek mentén az adóalanyok bejelentkezési kötelezettségét írta elő. Ennek a Google nem tett eleget, mivel álláspontja szerint rá nem vonatkoznak a fenti szabályok. Emiatt a Nemzeti Adó-és Vámhivatal egymilliárd forint összegű mulasztási bírságot szabott ki 2017. januárjában az ír Google Ireland társaság terhére.

A hatályos magyar jogi szabályozás rendelkezése értelmében ugyanis a bejelentkezési kötelezettség elmulasztásáért első alkalommal tízmillió forint, majd naponta, az előzőleg kiszabott mulasztási bírság háromszorosának megfelelő, összesen egymilliárd forint összegű bírság kerülhet kiszabásra. Ezt követően a Google Ireland a magyarországi Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz fordult arra hivatkozva, hogy a külföldi illetőségű reklámszolgáltatókkal szemben fennálló bejelentkezési kötelezettségnek, másrészt pedig az ilyen bejelentkezés elmulasztásához kapcsolódó szankciórendszer az uniós joggal összeegyeztethetetlen, s diszkriminatív. A magyar bíróság ehhez kapcsolódóan előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordult az EUB-hoz.

Az Európai Unió Bírósága döntésében megállapította: önmagában nem ellentétes az európai uniós joggal a reklámadó, azonban az azzal kapcsolatos szankciórendszer igen.

Az Európai Unió Bíróságának közleményében olvasható, hogy az ítélet rendelkezése szerint egy olyan tagállami szabályozás, amely a valamely másik tagállamban letelepedett reklámszolgáltatókat a reklámadó-kötelezettségük tekintetében bejelentkezési kötelezettség alá veti, nem ellentétes a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 56. cikkben biztosított szabadságával. A Bíróság rámutatott arra, hogy a szóban forgó bejelentkezési kötelezettség nem köti feltételekhez a reklámok közzétételére irányuló tevékenység

* Készítette: **Kovács Viktória**, joghallgató, DE ÁJK

Magyarország területén való folytatását, s ez attól függetlenül áll fenn, hogy a magyar reklámtörvény hatálya alá tartozó szolgáltatók letelepedési helye hol található. Ez az adminisztratív követelmény tehát önmagában nem képezi a szolgáltatásnyújtás szabadságának akadályát.

Az ítélet szerint a szabályozás azon része, amely értelmében néhány nap alatt akár több millió euró értékű bírság kerülhet kiszabásra abban az esetben, amennyiben az érintett vállalat nem tett eleget a bejelentési kötelezettségének, azonban már nem egyeztethető össze az EU-s irányelvvel. A Bíróság kifogásolta továbbá, hogy a szabályozás szerint a magyar hatóságok a halmozott összeget végleges jelleggel megállapító határozat elfogadását megelőzően egyáltalán nem biztosítanak kellő időt az érintett vállalatoknak az észrevételeik megtételére és a kötelezettségek teljesítésére sem.

Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, miszerint a reklámadóhoz kapcsolódó szankciórendszer léte olyan mulasztási bírságok kiszabását teszi lehetővé, amelyek összege jelentősen magasabb, mint azon rendszer keretében kiszabott mulasztási bírságok összege, melyeket valamely Magyarországon letelepedett reklámszolgáltató által a nyilvántartásba vételi kötelezettségének megsértése esetére írnak elő. Továbbá sem az utóbb említett rendszerben kivetett összegek, sem pedig ezen rendszerhez kapcsolódó határidők nem olyan szigorúak, mint amelyeket a reklámadóról szóló törvény által előírt szankciók keretében alkalmaznak.

A bíróság döntése alapján az azonban az nem vitatható, hogy a Magyarországon letelepedett reklámszolgáltatók szankcionálhatók a nemzeti adójogi szabályozás általános rendelkezései alapján velük szemben előírt hasonló bejelentkezési és nyilvántartásba vételi kötelezettségek teljesítésének elmulasztása miatt.

A reklámadó ügye egyébként nem elsőként került az uniós bíróság elé. Az Európai Bizottság még 2016-ban arról számolt be, hogy a reklámadó indokolatlan előnyben részesíti az alacsonyabb reklámbevételű cégeket, valamint azokat, melyek 2013-ban nem voltak nyereségesek. Ezért az Európai Bizottság arra kötelezte Magyarországot határozatában, hogy állítsa helyre az egyenlő bánásmódot, s biztosítsa annak teljeskörű érvényesülését. A magyar kormány erre válaszul keresetet indított a határozat megsemmisítése iránt az Európai Bíróságon.

Végül a luxemburgi Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a brüsszeli testületnek nem sikerült megfelelően bizonyítania, hogy a reklámadó pusztán progresszív szerkezete miatt szelektív előnyt nyújtó intézkedésnek minősül. A bíróság szerint tehát nem sérti a magyar reklámadó az állami támogatásról szóló közösségi szabályokat. Az ítélet ezúton megsemmisítette az Európai Bizottság ezzel kapcsolatos korábbi határozatát.

A 2014-ben bevezetett, majd európai uniós kérésre módosított reklámadó kulcsát 2017-ben először 7,5 százalékos értékre csökkentették, majd 2019.

május végén bejelentették, miszerint várhatóan 2022 végéig átmeneti jelleggel nulla százalékra mérséklük.

Az ügyre elsőként a Pénzügyminisztérium reflektált. Közleményében kifejtette, hogy a Bíróság ezen ítélete összhangban áll a Vodafone és a Tesco ügyekben meghozott döntéseivel. Mindkét ítélet ugyanis az igazságos és méltányos közteherviselés szellemében került megalkotásra. A Vodafone és Tesco ítélet kapcsán azonban egyrészt nagyobb adóterhet eredményező, másrészt arányosabb szabályzás nyert igazolást. Végül a közlemény arról rendelkezett, miszerint a Google-ügyben született ítélet a közös teherviselés rendszerébe vonja a Magyarországon adóköteles tevékenységet tényleges letelepedés hiányában végző multinacionális cégeket.

Az Igazságügyi Minisztérium közleménye arra enged következtetni, miszerint a Bíróság a Google Ireland ügyében hozott ítéletében lényegében arról rendelkezett, hogy az olyan nagy nemzetközi digitális cégek sem menekülhetnek az adókötelezettség elől, mint a Google. A bíróság szerint ugyanis, ha valamely másik tagállamban letelepedett reklámszolgáltatókat a reklámadó-kötelezettségük tekintetében bejelentkezési kötelezettség alá veti egy tagállam, az nem ellentétes a szolgáltatásnyújtás szabadságával, sőt a bejelentkezési kötelezettség elmulasztása egyben szankcionálható is. Mindezen tevékenységet pedig az Igazságügyi Minisztérium nemrégiben megalakult digitális szabadság bizottsága is vizsgálat alá vonja majd.

Források jegyzéke:

- A C-482/18. sz. ügyben hozott ítélet Google Ireland Limited kontra Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatósága.

A FŐTANÁCSNOKI INDÍTVÁNY SZERINT MAGYARORSZÁGNAK EGYENLŐ BÁNÁSMÓDOT KELL BIZTOSÍTANIA MINDEN FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY SZÁMÁRA*

A Bizottság 2018-ban kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet indított Magyarország ellen a felsőoktatási törvény érintett módosításai miatt. Juliane Kokott főtanácsnok 2020. március 5-i napon a C-66/18. sz. ügyben azt javasolja a Bíróságnak, hogy adjon helyt ennek a keresetnek. Az ügy alapját az adta, hogy 2017-ben a magyar országgyűlés módosította a felsőoktatási törvényt, mely szerint az EGT-én kívüli államok felsőoktatási intézményei csak akkor működhetnek hazánkban, ha Magyarország és a származási államuk között nemzetközi szerződés áll fenn. Továbbá azt is előírja, hogy valamennyi ilyen külföldi felsőoktatási intézménynek a származási államában is nyújtania kell felsőoktatási képzést.

Az Egyesült Államok New York szövetségi államának joga szerint létrehozott és egy magyar származású amerikai üzletember által támogatott Central European University (CEU) volt az egyedüli olyan intézmény, mely Magyarországon már működő külföldi felsőoktatási intézmény, amely nem felelt meg ezen új feltételeknek. Ennek következménye az lett, hogy a CEU 2019 novemberében elköltözött Budapestről és Ausztria fővárosában (Bécs) nyitotta meg újra kapuit.

A főtanácsnok szerint a szabályozás a GATS-egyezmény - a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény - szerinti nemzeti elbánás elvébe vagyis a külföldi és a belföldi szolgáltatókra vonatkozó egyenlő bánásmód elvébe ütközik. A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretében kötötték meg ezt az egyezményt, melyet az EU jóváhagyott, és ezzel az az uniós jog részévé vált. A Bíróság rendszerint nem alkalmazza a WTO jogát, azonban hatáskörrel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy az Unión belül olyan keresetekről döntsön, amelyekkel a Bizottság ilyen jogforrás be nem tartását rója fel valamelyik tagállamnak. Ezzel az Unió azt kívánja kifejezésre juttatni, hogy a nemzetközi jog összhangjában kíván eljárni az adott ügyben.

A GATS keretében Magyarország teljes mértékben kötelezettséget vállalt arra vonatkozóan, hogy egyenlő bánásmódot biztosít a külföldi és belföldi szolgáltatók számára is. Megjegyezném, hogy viszont Magyarország nem élt azzal a lehetőséggel, hogy a felsőoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban fenntartást emeljen a nemzeti elbánás tekintetében, ezért nem igazolható az új körülmény.

Az indítvány szerint sérti az Európai Unió Alapjogi Chartáját a származási állammal kötött nemzetközi szerződésre vonatkozó követelmény, mivel

* Készítette: *Nagy Péter Zsombor*, joghallgató, DE ÁJK

aránytalanul korlátozza az oktatási intézmények alapításának és működtetésének szabadságát, valamint a tudomány szabadságát. A felsőoktatás terén minden tagállam, ahogy Magyarország is kötve van az uniós alapjogokhoz, amennyiben az unió nemzetközi jogi kötelezettségeit hajtja végre. Amikor ugyanis Magyarország a GATS keretében vállalt kötelezettségeket, azok az Unióra szálltak át.

A származási országban folytatott tényleges oktatási tevékenység fennállásra vonatkozó követelmény, amely valamennyi külföldi felsőoktatási intézményre vonatkozik, a főtanácsnok szerint hátrányosan megkülönböztető, illetve aránytalan jellege miatt sérti a letelepedés szabadságát - mely magában foglalja a gazdasági szereplők azon jogát is, hogy tevékenységüket kizárólag másik tagállamban gyakorolják - a szolgáltatási irányelvet, az Alapjogi Chartát, továbbá a GATS egyezményben előírt egyenlő bánásmód elvét.

Források jegyzéke:

- <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-03/cp200025hu.pdf> (letöltés dátuma: 2020. március 10.)

EUB DÖNTÉS: JOGOSULT-E AZ UTAS KÁRTALANÍTÁSRA AZ ÁTFOGLALT JÁRATÁNAK KÉSÉSE MIATT?*

Az ügy témájának középpontjában az áll, miszerint azon légi utas, akinek járatát törölték és emiatt kártalanításban részesült, elfogadva azt, hogy másik járaton utazzon, ezen átfoglalt járatnak a késése miatt nyer-e jogosultságot kártalanításra? Az ügy alapjául szolgáló eljárás egy finn bíróság előtt zajlott, aki az Európai Unió Bíróságához fordult előzetes döntéshozatal érdekében.

Az ügy utasai Helsinkiből Szingapúrba tartó közvetlen járatra foglaltak jegyet a FinnAir légitársaságnál. A járat a menetrend szerint 2013. október 11-én 23 óra 55 perckor indult volna, mely járatot a gép meghibásodása miatt műszaki okból törölték. Az utasok számára a légitársaság egy olyan ajánlattal szolgált, mely értelmében az utasok egy plusz Kínai átszállással tudnának Helsinkiből Szingapúrba utazni másnap, a 17 óra 40 perckor induló járatral, s az menetrend szerint október 13-án 17 óra 25 perckor landolna Szingapúrban. A jegy átfoglalásával kapcsolatban a FinnAir volt az üzemeltető légi fuvarozó. Az említett átfoglalt járat azonban szintűgy gépi meghibásodás miatt, több órás késéssel landolt Szingapúrba, vagyis dátum szerint október 14-én 0 óra 15 perckor.

Az utasok ezt követően indítottak keresetet, a légi utasokról szóló rendeletre hivatkozással, miszerint a FinnAirt kötelezze a bíróság fejenként 600 euró kamattal növelt összeg megfizetésére, az eredeti járatuk törlése miatt. Kérték ezenfelül, hogy a bíróság kötelezze a légitársaságot további fejenként 600 euró kamattal növelt összeg megfizetésére, az átfoglalt járatuk több mint háromórás késése miatt.

A FinnAir mindezek alapján fejenként 600 euró összegben nyújtott kártalanítást a felek részére az eredeti járatuk törlésének jogcímére hivatkozással. Ezzel párhuzamosan pedig megtagadta az utasok második kérelmének teljesítési kötelezettségét, ugyanis egyrészt szerintük a rendelet alapján nem követelhető a kártalanítás az utasok részéről, másrészt az átfoglalással érintett járat kizárólag „rendkívüli körülmények” beállta folytán késett. A légitársaság hivatkozásában említette, hogy a repülőgép meghibásodása a kormányvezérlés rásegítő oldalán jelentkezett, melyet a gép konstruktöre előre jelzett. Eszerint az ilyen típusú gépek nagyszámban szenvednek olyan tervezési vagy gyártási hibában, melynek következményeként bármikor előállhat egy ehhez hasonló olyan rendkívüli körülmény, vagy meghibásodás, mellyel nem lehet előre számolni. Maga a kormányvezérlés egy olyan ún. „on condition” alkatrész, amely kizárólag elődjének meghibásodása esetén kerül kicserélésre.

* Készítette: **Kovács Viktória**, joghallgató, DE ÁJK

A Helsinkii Fellebbviteli Bíróság mindezen hivatkozások mentén fordult az Európai Unió Bíróságához, annak kapcsán: *miszerint az az a légi utas, aki egy járat törlése miatt kártalanításban részesült, és elfogadta a számára felajánlott átfoglalást, igényelhet-e kártalanítást az átfoglalt járatának késése esetén, amennyiben ez a késés eléri a kártalanítási jogot keletkeztető órák számát, és az átfoglalt járat, valamint a törölt járat légi fuvarozója azonos.*

Az Európai Unió Bírósága megállapította, hogy a rendelet (261/2004/EK rendelet) egyetlenegy olyan rendelkezést sem tartalmaz, amely az alapügyben előadottak mentén átfoglalással érintett utasok jogainak korlátozására irányulna, beleértve a kártalanításhoz való joguk esetlegesen előálló korlátozását.

Ennek függvényében, a Bíróság ítélezési gyakorlatának mentén: azt a légi utast, aki, miután elfogadta a járata törlése folytán a légi fuvarozó által felajánlott átfoglalást, háromórás vagy azt meghaladó késéssel érkezett meg célállomására az átfoglalt járat érkezésének az e légi fuvarozó által eredetileg előre jelzett időpontjához képest, megilleti a kártalanításhoz való jog.

Azon utasok ugyanis, akik a járat jelentős késésével, vagy rosszabb esetben törlésével szembesülnek, mind az eredetileg lefoglalt járatuk törlése következtében, mind az azt követő járatuk jelentős késése miatt számottevő kényelmetlenséget elszenvedőivé váltak. Ezek olyan körülmények, melyek bekövetkezte kapcsán relevánssá válik az orvoslás, az elégtétel, az elszenvedett kellemetlenségek kompenzálása. Így az egymást követő, majdnem „sorozatos” kellemetlenségek biztosítják a kártalanításhoz való jog érvényre jutását.

A kérdést előterjesztő bíróság továbbá arra kereste a választ, hogy a légi fuvarozó kártalanítási kötelezettsége alóli mentesülés céljából hivatkozhat-e az e rendelkezés értelmében vett „rendkívüli körülményekre” olyan alkatrész meghibásodása esetén, amelyet kizárólag akkor cserélnek ki, ha az előző alkatrész meghibásodik, és az üzemeltető folyamatosan készleten tart egy pótalkatrészt.

A Bíróság ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy az ítélezési gyakorlatának értelmében a „rendkívüli körülmények” olyan eseményként minősíthetők, amelyek jellegükénél fogva nem tartoznak az érintett légi fuvarozó rendes tevékenységi körébe, vagyis azok a tényleges befolyásán kívül esnek. A légi járművek karbantartásához kapcsolódó műszaki problémák, főszabály szerint nem minősülhetnek „rendkívüli körülményeknek”. Ezen két feltétel konjunktív. Ennek kapcsán az úgynevezett „on condition” alkatrész meghibásodása, amelynek cseréjére a légi fuvarozó felkészült, és amelyből mindig tart raktáron cserealkatrészt, olyan eseménynek minősül, amely eredeténél vagy jellegénél fogva az érintett légi fuvarozó rendes tevékenységi körébe tartozik, és nem esik annak tényleges befolyásán kívül, kivéve, ha az ilyen hiba benne rejlik a gép működési rendszeréhez kapcsolódik, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladatát képezi.

Következtetésként megállapítható, hogy a légi fuvarozó kártalanítási kötelezettsége alóli mentesülés céljából nem hivatkozhat az e rendelkezés értelmében vett „rendkívüli körülményekre” úgynevezett „on condition” alkatrész meghibásodása esetén.

Források jegyzéke:

- A C-832/18. sz. ügyben hozott ítélet - A és társai kontra Finnair Oyj
- Az Európai Parlament és a Tanács 261/2004/EK rendelete (2004. február 11.) visszautasított beszállás és légijáratok törlése vagy hosszúságos késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről

DÖNTÖTT AZ EUB: AZ UNIÓS JOGGAL ELLENTÉTES A MAGYAR KÖZBESZERZÉSI TÖRVÉNY*

Az Európai Bíróság ítéletet hirdetett azon magyar ügyek kapcsán (C-496/18. és C-497/18), melynek alapja az volt, hogy a Budapesti Közlekedési Zrt. az Európai Unió Hivatalos Lapjában a magyarországi, budapesti 4-es metrószakasz építésével kapcsolatban két külön közbeszerzési szerződés odaítélése céljából ajánlati felhívást tett köze.

Az első ajánlati felhívásra vonatkozó szerződést Hügeod és a Sixense vállalkozásnak ítélték oda. 2006-ban a szerződést aláírták, majd 3 évvel később előre nem látható körülményekre hivatkozva 2009-ben módosították a szerződést, ahol hirdetményt is közé tettek a Közbeszerzési Értesítőben. A második ajánlati felhívásban nyertese a Matrics Consults Ltd. 2009-ben aláírták a közbeszerzési szerződést. Ezt a szerződést azonban a Budapesti Közlekedési Zrt. felmondta. Közbeszerzési Döntőbizottság a Közbeszerzési Hatóság elnökének a kezdeményezésére a Budapesti Közlekedési Zrt.-t és a két közbeszerzési eljárás nyertesét a közbeszerzési szerződések módosítására vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezések megsértése miatt bírság megfizetésére kötelezte. Ezen elmarasztalásokra a 2015. november 1-jén hatályba lépett nemzeti közbeszerzési törvény alapján került sor. Ezen új szabályozás a hatálybalépése előtt kötött közbeszerzési szerződések tekintetében engedélyezi a felügyelő hatóság számára, hogy – a korábbi nemzeti szabályozásban előírt jogvesztő határidőktől függetlenül – hivatalból vizsgálatot indítson a hatálybalépését megelőzően a közbeszerzések területén elkövetett jogsértésekkel kapcsolatban a célból, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottságot az esetleges jogsértések megállapítására és szankció kiszabására kérje.

Az ügy a Fővárosi Törvényszékhez került, ahol két előzetes döntéshozatal iránti kérelem terjesztettek elő, többek között azt, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal és a különösen a jogbiztonság elével a 2015. évi közbeszerzési törvényben előírt azon lehetőség, hogy felülvizsgálják a közbeszerzési szerződések e törvény hatálybalépése előtt történő módosításait, holott a korábbi nemzeti szabályozásban az e módosítások ellenőrzésére előírt jogvesztő határidő már lejárt.

A Bíróság először is hangsúlyozta, hogy a közbeszerzési szerződések összege jelentős mértékű volt, melyben az Unió pénzügyi támogatást biztosított. Így bár a 89/665 EK[1] és a 92/13 EK[2] irányelv előírja, hogy jogorvoslati lehetőségek álljanak rendelkezésre az érintett vállalkozások számára annak biztosítása érdekében, hogy a közbeszerzésre vonatkozó uniós szabályokat hatékonyan alkalmazzák, e jogorvoslati lehetőségek nem tekinthetők úgy, mint

* Készítette: *Nagy Péter Zsombor*, joghallgató, DE ÁJK

amelyek figyelembe vesznek valamennyi, a közbeszerzések területén lehetséges jogorvoslatot. Ezenkívül e két irányelvvel kapcsolatban a Bíróság megállapította, hogy azok a rendelkezések, amelyek előírják, hogy a tagállamok biztosítják, hogy a szerződést az ajánlatkérőtől független szerv nyilvánítsa érvénytelennek, csak megerősítik azon jogorvoslatok hatályát, amelyeknek a meghatározását ezen irányelvek a tagállamok számára előírják, azokat tehát úgy kell értelmezni, mint amelyek nem írják elő, és nem is tiltják meg a tagállamok számára, hogy a nemzeti felügyelő hatóságok számára jogorvoslati lehetőséget írjanak elő.

Ezenkívül a Bíróság megállapította, hogy a 2014/24 és a 2014/25 irányelv rendelkezései, amelyek előírják a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a közbeszerzési szabályok alkalmazását egy vagy több hatóság, szerv vagy szervezet ellenőrizze, minimumkövetelményeket tartalmaznak. A Bíróság következtetése tehát az, hogy e rendelkezések nem tiltják meg a tagállamoknak, hogy a nemzeti felügyelő hatóság számára hivatalból indított olyan jogorvoslati eljárásokat állapítsanak meg, amelyek lehetővé teszik e hatóságok számára a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás megsértésének megállapítását. Továbbá a Bíróság hangsúlyozta, hogy amennyiben előírnak ilyen, hivatalból indított jogorvoslati eljárást, az az uniós jog hatálya alá tartozik, mivel az ilyen jogorvoslat tárgyát képező közbeszerzési szerződések a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek tárgyi hatálya alá tartoznak. Következésképpen az említett eljárásnak tiszteletben kell tartania az uniós jogot, ideértve e jog általános elveit, amelyek közé a jogbiztonság elve is tartozik.

Végül az EUB 2020. március 26- i ítéletében úgy rendelkezett, hogy a 2015. évi közbeszerzési törvény érintett rendelkezése visszaható hatályú rendelkezésnek minősül, mivel lehetővé teszi az eljárások hivatalból történő megindítását a közbeszerzési szerződések azon módosításaival szemben, amelyek esetében a jogvesztő határidők a 2003. évi közbeszerzési törvény e módosításokra alkalmazandó releváns rendelkezései alapján már lejártak. Továbbá a Bíróság megállapította, a bizalomvédelem elvével ellentétes az, hogy a hivatalból indított jogorvoslati eljárás keretében az új nemzeti szabályozás – a célból, hogy ellenőrizzék a közbeszerzési szerződések módosításainak jogszerűségét – előírja, hogy az ilyen eljárást az e szabályozásban rögzített jogvesztő határidőn belül indítsák meg, holott az e módosítások időpontjában alkalmazandó korábbi szabályozásban az eljárás megindítására előírt határidő már lejárt.

Források jegyzéke:

- az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás

- alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról
- a vízügyi, energiaipari, szállítási és távközlési ágazatokban működő vállalkozások beszerzési eljárásairól szóló közösségi szabályok alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról
 - a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről
 - a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

AJB JELENTÉS: AZ ÜGYINTÉZÉSI HATÁRIDŐ TÚLLÉPÉSE ESETÉN KELL-E FIZETNIE A HATÓSÁGNAK? *

Az alapvető jogok biztosa jelentésben foglalt állást a gyámhatósági eljárás alkotmányos visszaszágaival kapcsolatban. Az ügy tényállása szerint a különélő, de a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők között vita alakult ki a gyermekük iskolaválasztásával kapcsolatban. A vita eldöntése a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:166. §-a és 4:175. § (3) bekezdése alapján a gyámhatóság hatáskörébe tartozik. Az anya - a vita eldöntése érdekében - kérelmét be is nyújtotta az elsőfokú gyámhatósághoz, mely az anya által kérelmezett iskolát jelölte ki a gyermek továbbtanulása számára. Az apa fellebbezése folytán eljáró másodfokú gyámhatóság azonban az elsőfokú döntést megváltoztatta és az apa által kérelmezett iskolát választotta ki a gyermek számára.

Az anya gyámhatóság határozatának bírósági felülvizsgálata iránt keresetlevelet terjesztett elő. A határozat bírósági felülvizsgálatára azonban nem került sor, mert a másodfokú gyámhatóság az akkor hatályos Ket. rendelkezései alapján hivatali hatáskörében visszavonta az általa hozott határozatot, majd tárgyalás tartását követően megsemmisítette az elsőfokú gyámhatóság határozatát.

Az elsőfokú gyámhatóság azonban a kérelmét nem bírálta el, hanem eljárást megszüntető végzést hozott. Indoklása szerint az anyának azon kérelem módosítása, mely szerint a gyermekének másik iskolába való átíratását nem a kérelemben megjelölt időponttól, hanem csak a következő tanév kezdetétől szeretné idő előtti kérelemnek minősül.

A másodfokú gyámhatóság az elsőfokú döntést megsemmisítette, mivel szerinte az elsőfokú gyámhatóság tévesen értelmezte az anya kérelem módosítását új eljárást megindító kérelemnek, továbbá rámutatott arra, hogy az ügyfél kérelme tárgyában nem döntöttek érdemben elsőfokon.

Ezt követően az elsőfokú gyámhatóság megismételt eljárásban már érdemben elbírált a kérelmet, melynél az anya kérelmének megfelelő iskolát jelölte ki a gyermek számára. Az apa fellebbezése folytán eljáró másodfokú gyámhatóság a gyermek iskolájául a jelenlegi iskoláját jelölte ki, azonban a kérelmet a megadott 60 napos ügyintézési határidő helyett 6 hónap alatt bírálta csak el, így több mint 4 hónappal túl lépte a megadott ügyintézési határidőt. A másodfokú gyámhatóság ezt az ügyintézők folyamatosan fennálló, nagyfokú leterheltségével és az ügyiratok áttekintésének, értékelésének időigényességével magyarázta.

* Készítette: **Soltész Péter Ádám**, joghallgató, DE ÁJK

Az elsőfokú és a másodfokú gyámhatóság összesen, tehát nyolc döntést hozott.” Mindezek a tények az ombudsman szerint felvetik az ügyben eljáró hatóságok sorozatos, alapjaiban téves jogértelmezését.

Az ügyel kapcsolatban az alapvető jogok biztosa megkereste a kormány megbízottat, aki azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyben az ügyintézési határidőt valóban túllépte a gyámhatóság, ugyanakkor a határidő túllépése ellenére a másodfokú gyámhatóság nem alkalmazta az Ákr. 51 § b) pontjában rögzítetteket. Ezen rendelkezés szerint, „ha a hatóság határidőben nem hoz függő hatályú döntést; vagy az ügyintézési határidőt túllépi – és függő hatályú döntés meghozatalának nem volt helye -; vagy az automatikus döntéshozatal, vagy a sommás eljárás szabályait indokolatlanul mellőzi, az eljárás lefolytatásáért illetékek vagy díjnak megfelelő összeget, ennek hiányában tízezer forintot megfizet a kérelmező ügyfélnek, aki mentesül az eljárási költségek megfizetése alól is.” Vagyis a határidő túllépése ellenére a hatóság nem tett eleget illeték- és díj visszafizetési kötelezettségének.

A kormány megbízott ezt azzal indokolta meg, hogy a függő hatályú döntésről az Ákr. az elsőfokú kérelemre induló eljárás szabályai között rendelkezik és itt sorolja fel azokat az eseteket is, amikor függő hatályú döntés meghozatalának nincs helye. Viszont a jogorvoslati eljárásban és a végrehajtási eljárásban sem a függő hatályú döntés, sem a kapcsolódó szabályok nem értelmezhetőek, mivel itt nem új kérelemről és új eljárásról van szó, mivel ezen eljárási szakaszok egy már lezárult alapeljárási szakaszhoz kapcsolódnak. Ugyanakkor eltérő jogértelmezésre adhat alapot az Ákr. 111. § szakasza, mely szerint: „a jogorvoslati eljárásban a törvény rendelkezéseit a IX. fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”, melyhez hasonló szabályt tartalmaz a végrehajtási eljárásokra vonatkozóan is az Ákr. 131. § (1) bekezdése. A kormány megbízott jelezte továbbá azt is, hogy információik szerint egyes megyékben a fizetési kötelezettséget jogorvoslati és végrehajtási eljárásban is alkalmazzák, de a joggyakorlat ebben nem egységes.

Emellett a kormány megbízott az ombudsman rendelkezésére bocsátott egy végrehajtási eljárás kapcsán hozott bírósági ítéletet is, amely kimondta, hogy „a végrehajtási eljárásban határidő túllépés esetén nincs fizetési kötelezettség, mivel ez a jogkövetkezmény kizárólag az ügy érdemi eldöntésére biztosított ügyintézési határidő túllépéséhez kapcsolódik.”

Az ítélet továbbá hivatkozott az Emberi Erőforrások Minisztériumának a bíróság álláspontjával ellentétes tartalmú állásfoglalására is, kimondva azt, hogy az az állásfoglalás a bíróságokra nem kötelező, de ugyanakkor utalva arra, hogy a joggyakorlat korántsem egységes ebben a kérdésben.

A vizsgálata során az alapvető jogok biztos először az egyedi gyámhatósági ügyben foglalt állást. Megállapította, hogy az elhúzódozó gyámhatósági eljárás az érintettek tisztességes hatósági eljáráshoz való jogával összefüggő visszásságot okozott, de emellett a gyermek iskolaválasztásával kapcsolatos bizonytalan jogi

helyzet tartós fennállása sem egyeztethető össze a gyermek legjobb érdekét figyelembe vevő eljárás elvével, illetve rögzítette azt is, hogy ez hatásában arra is alkalmas, hogy a gyermeknek a védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggő visszásságot is okozzon.

Az ombudsman az eljárás elhúzódó jellegének jogkövetkezményei kapcsán is vélemény nyilvánított. Kijelentette, hogy az egyértelmű, hogy a hatóságok számára megállapított ügyintézési határidő túllépéséhez az Ákr. alapján illeték- és díj visszafizetési kötelezettség társul a törvényben rögzített feltételek teljesülése esetén. Ugyanakkor viszont rögzítette azt is, hogy nem feladata az, hogy az egyes jogalkalmazók (hatóság, bíróság, a szakmai irányításért felelős minisztérium) eltérő jogértelmezése között válasszon. De felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a jogalkalmazók Ákr. rendelkezéseinek értelmezései közötti ellentmondás ellentétes a jogbiztonság követelményével, továbbá ez tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő visszásságot okoz és gátolja az ügyfelek ésszerű határidőben meghozott döntéshez való jogának érvényesülését is.

A gyámhatóságnál tapasztalt létszámihiány miatti problémák kapcsán pedig az alapvető jogok biztosja utalt az EMMI egyik államtitkárának ígéretére, mely szerint 2018. január 1-jétől a másodfokon eljáró gyámhatóságok ügyintézői létszámát 16 %-kal tervezik emelni. Az ügyintézői létszám bővítése ellenére azonban az eljárások elhúzódását sérelmező panaszok továbbra is érkeztek az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához. Ezek alapján az ombudsman megállapította, hogy végrehajtott létszámbővítés korábban feltárt visszásságokat nem orvosolta megfelelően és teljeskörűen. A létszámihiány miatti problémák pedig ugyanazokat az alkotmányos visszásságokat okozzák, mint amit már az ombudsman az egyedi gyámhatósági ügyben lefolytatott vizsgálat eredményeként már kifejtett.

Intézkedésként az alapvető jogok biztosja felkérte az igazságügyi minisztert, hogy – az emberi erőforrások miniszterével együttműködve – tekintse át az Ákr. hivatkozott rendelkezéseit és tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy koherens és egyértelmű legyen a jogalkalmazó szervek felé az, hogy mikor és mely esetekben keletkezik az ügyintézési határidő túllépése miatt illeték és díj visszafizetési kötelezettsége a hatóságnak, hogy ezzel is elősegítsék azt, hogy a hatóságok ésszerű határidőben hozzák meg döntéseiket.

Források jegyzéke:

- https://www.ajbh.hu/documents/10180/3190211/Jelentés+egy+gyámhatósági+ügyben+iskolaválasztási+vita+kapcsán+746_2020/20e3d9ee-2670-47db-218b-57c3aaad4036?version=1.0 -3-4. (letöltés dátuma: április 20.)

- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 51. §., 111. §.

KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZETRE HIVATKOZÁSSAL VÁLTOZHAT AZ ÖNKORMÁNYZATOK ADÓKIVETÉSI JOGA*

A koronavírus járvány okozta helyzet számos változást hozott, nem csak az emberek életében, hanem az önkormányzatok működésében is. A kormány az utóbbi időben számos rendelkezést fogadott el az új körülmények szülte negatív gazdasági hatások kiküszöbölésére hivatkozással. A gépjárműadó központosítása után, most a különleges gazdasági övezetek kijelölésének lehetőségével (a 135/2020 (IV. 17.) kormányrendelet alapján) a helyi adóbevételek átstrukturálására is sor kerülhet.

A különleges gazdasági övezetek létrehozását lehetővé tevő kormányrendelet preambuluma utal a jogi aktus meghozatalának céljaként a járvány okozta gazdasági következmények redukálására és munkahelyek megőrzésének elősegítésére. A kormány a vészhelyzetre hivatkozással, akkor nyilváníthat ilyen minőségűvé egy területet és környezetét, ha:

- az intézmény nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházássá nyilvánított,
- legalább 100 milliárd forint teljes költségigényű,
- a megye területének jelentős részére kiható gazdasági jelentőségű és
- munkahelyek tömeges elvesztésének elkerülését, új beruházás vagy bővítés megvalósítását szolgálja.

E jogi aktussal a kormány kezébe egy igen jelentős eszköz kerül, hiszen, ha a fenti feltételek teljesülnek, szabadon és szubjektív döntése alapján jelölhet ki különleges gazdasági övezeteket egészen június 15-ig, vagy amennyiben a járvány okozta rendkívüli helyzet tovább tart, annak időtartamáig. Eddig a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) alapján a települési önkormányzat - amely területén az adott övezet található - élhetett a jogszabályban meghatározott adómegállapítási jogával. Azonban az új jogi aktus szerint, ha egy terület és annak közvetlen környezete különlegessé válik, a fekvése szerinti megyei önkormányzat képviselő-testülete jogosult arra, hogy a Htv. szerinti helyi adókat bevezesse, míg a települési önkormányzat adómegállapítási jogát nem gyakorolhatja. E területeken a legnagyobb jelentősége az iparüzési adónak (sokszor az önkormányzatok saját bevételeinek több, mint felét teszik ki) van, amelynek alapja (a Htv.-ben meghatározott adócsökkentési tételek figyelembevételével) a vállalkozások nettó árbevétele.

A kormány eddig a gödi Samsung SDI Magyarország Zrt.-t minősítette különleges gazdasági övezetté, amely gyár 2019-ben bejelentette, hogy 2020-ban 390 milliárd forinttal bővíti akkumulátorgyárát és csaknem 1200 új

* Készítette: **Dr. Lovas Dóra**, doktorandusz, DE ÁJK

munkahelyet hoz majd létre. E bejelentés a kormány keleti nyitásának is köszönhető, hiszen az azt megelőző évben Dél-Korea több mint 400 milliárd forintot investált a magyar gazdaságba. A beruházáshoz a magyar állam majd 35 milliárd euró támogatást is ad, amely kapcsán az Európai Bizottság vizsgálatot kezdeményezett annak megállapítására, hogy a szubvenció nem e tartozik az EUMSZ 107. cikk-ében megfogalmazott tiltott állami támogatások hatálya alá. Tehát ezen gyár esetében prognosztizálható a beruházás nagyságához mérten megnövekedő árbevétel és ahhoz kapcsolódó növekvő iparüzési adóbevétel is, mely ezen túl a pest megyei önkormányzathoz folyik be a település – Göd - helyett.

Mit hoz a jövő?

Magyarországon ma több ezer nemzetgazdaságilag kiemelt beruházás van, és számuk folyamatosan növekszik. Kezdetben az uniós támogatású projektek, illetve költségvetési támogatással megvalósuló, legalább 5 milliárd forintos, vagy legalább ezer új munkahelyet teremtő beruházások tartoztak ide, majd a kör bővítése érdekében később már e feltételeket nem teljesítő investíciókat is ide soroltak, szubjektív döntés alapján, pl.: a 300 millió forintból tervezett felcsúti iskola-felújítás.

Jelenleg még csak egy különleges gazdasági övezet van, azonban a feltételeknek több ezer terület is megfelel. Az elkövetkező időszak -, amely leghamarabb június 15-ig tart- mutatja meg, hogy milyen számú területek fognak e kategóriába kerülni és mennyi önkormányzat esik majd el a költségvetésük nagy részét kitevő iparüzési adótól. Ráadásul a helyi bevételi struktúrát az a korábbi döntés is érintette, hogy a gépjárműadóból származó bevétel keletkezés helyén maradó 40%-át központosította az állam, mely szintén jelentős forráskiesés eredményezhet az önkormányzatok számára.

Források jegyzéke:

- 135/2020. (IV. 17.) Korm. rendelet a veszélyhelyzettel összefüggésben a nemzetgazdaság stabilitásának érdekében szükséges intézkedésekről
- <https://24.hu/belfold/2020/04/18/koronavirus-god-pest-megye-adobevel-samsung-gyar/> (letöltés dátuma: április 20.)
- <https://24.hu/fn/gazdasag/2020/04/20/god-samsung-iparuzesi-ado-veszelyhelyzet/> (letöltés dátuma: április 20.)
- <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200418/polgarmester-a-kormany-alairta-god-halalos-iteletet-426936> (letöltés dátuma: április 20.)

- https://index.hu/kulfold/eurologus/2019/10/14/samsung_eu_bizottsag_v_estager/ (letöltés dátuma: április 20.)

FŐTANÁCSNOKI INDÍTVÁNY SZÜLETETT AZ AIRBNB SZOLGÁLTATÁSÁVAL KAPCSOLATBAN*

Április 2.-án egy Airbnb peer to peer szolgáltatással kapcsolatos, szolgáltatásnyújtás szabadságát érintő főtanácsnoki indítvány került benyújtásra. A Cali Apartments és HX-re, mint fellebbező felekre (stúdiólakás tulajdonosai) bírságot szabtak ki a Párizsban található garzonlakásaik engedély nélküli bérbeadása miatt. A francia jog alapján ugyanis az olyan bútorozott helyiségek rövid tartamú bérbeadása, mely nem a bérbeadó fél állandó lakóhelyül szolgál, s átmenetileg ott tartózkodó vendégek számára történik, engedélyköteles tevékenységet jelent. A fellebbezők a nemzeti bíróságok előtt megtámadták ezt az engedélyezési követelményt arra hivatkozással, hogy az összeegyeztethetetlen az uniós jog alapján fennálló szolgáltatásnyújtási szabadságukkal.

Az ügy előzményeként szolgál, a 2015-ben Párizs város önkormányzata által lefolytatott kivizsgálás, amely kapcsán megállapításra került, hogy a peres felek a stúdióikat bútorozott lakásként adták bérbe az Airbnb platformján keresztül, annak felhatalmazása nélkül. Ennek kapcsán a feleket pénzbírságra, s az ingatlanhasználat lakóingatlan minősítés szerinti megváltoztatására kötelezték. A peres felek jogorvoslati kérelemmel éltek a Cour de Cassation-hoz. A kérdést előterjesztő bíróság tisztázta, hogy az adminisztratív engedély alapján történő, bútorozott lakás rövid távú bérbeadásának nemzeti szabályozási és engedélyezési rendszere a szolgáltatási irányelv hatálya alá tartozik.

A főtanácsnoki indítvány is arról rendelkezik, hogy a szolgáltatási Irányelv hatálya kiterjed a szolgáltatást igénybe vevő nemzeti és önkormányzati rendelkezésekre a rövid időre történő, ismételt bérbeadási feltételek megvalósulása esetén, az ellenérték összegének figyelembevételével. Ebbe beletartozik az a nem hivatásos vállalkozói kör is, akik lakossági használatot biztosítanak egy átmeneti ügyfélkör számára, annak ellenére, hogy ténylegesen nem abban az ingatlanban laknak. A hosszú távú lakhatásuk hiányában, a helyzet azonnali orvoslására van szükség, melyre legfőképp azon közérdek ad okot, mely az engedély beszerzésének szükségességét veti fel. Az ilyen nemzeti és önkormányzati rendelkezések abban az esetben felelnek meg a szolgáltatási irányelv rendelkezéseinek, ha azok az arányosság és a megkülönböztetésmentesség szerint történnek, amelynek megvalósulásának ellenőrzése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A főtanácsnok véleményezése szerint az elemzésnek a nemzeti és önkormányzati rendelkezésekre kivetítve kell megtörténnie, az engedélyezési rendszer bevezetésétől kezdődően, ugyanis az mindkét szabálykészletbe

* Készítette: **Kovács Viktória**, joghallgató, DE ÁJK

beletartozik. Ami a szolgáltatási Irányelv alkalmazási körét illeti, a főtanácsnoki indítvány arra hivatkozik, hogy az ilyen lakásokra szánt ingatlanhasználat engedélyének a megváltoztatására vonatkozó szabályok irányelvi hatáskörbe tartoznak. A legvitatottabb az irányelvi hatály kérdése kapcsán az engedélyezési rendszer volta. Azoknak az ingatlantulajdonosoknak ugyanis, akik a bútorozott, rövid távú tartózkodásukat biztosító szálláshelyüket bérbe szeretnék adni, egy polgármesteri oldalon megvalósuló igazgatási eljárásban kell részt venniük, ahhoz, hogy az ehhez szükséges hivatalos engedélyüket megszerezzék. Ami ezen engedélyezési rendszernek a szolgáltatási irányelvvel való összhangját illeti, sem a vállalkozás szabadsága, sem a tulajdonhoz való jog sem jelent abszolút jogot, vagyis azok korlátozhatók. Vagyis, ha a használat, felhasználás ellenőrzése nem olyan szigorú, hogy az de facto elérje a kisajátítás vagy burkoltan az ingatlan értékcsökkenéséhez vezessen, akkor az a szabályozás megengedett.

A főtanácsnok véleménye szerint mindezt igazoltta a lakáshiány elleni küzdelem, valamint a városi környezetvédelem a szociálpolitikai oldalon jelentkező kívánalmai teszik. Így a kérdéses engedélyezési rendszer egyértelműen a szolgáltatási irányelv által megengedett eszköz.

Noha az engedélyezési rendszer tehát mind arányos, mind az irányelvnek megfelelő, az ellensúlyozási követelmény a nem lakóépületek egyidejű átalakítása kapcsán megkérdőjelezhető, különösen ahogy azt Párizs városa tervezte a nem otthlakó tulajdonosok részére. Erről az oldalról azonban kijelenthető, hogy a kérdést előterjesztő bíróság feladata csupán az engedélyezési feltételek a szolgáltatási irányelvvel való összeegyeztethetőségének vizsgálata kapcsán áll elő, így arról szól, hogy a különféle engedélyezési feltételek a helyi sokféleség jegyében nem csupán megengedett, hanem kívánatos is a jogi szabályozottság megteremtésének biztosítása kapcsán. Ha pedig elfogadásra kerül, hogy a helyi szint maga dolgozzon ki szabályozási feltételeket és saját szabályozása szerint döntsön a megengedhetőségről, akkor az ilyen szabályok arányossága a helyi sajátosságok és körülmények függvényében kell megvalósuljon.

Források jegyzéke:

- <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=224903&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=360538> (letöltés dátuma: 2020.április 20.)

A MUNKAI DŐRŐL SZÓLÓ IRÁNYELVET A KÉSZENLÉTI RENDŐRSÉG RENDŐREIRE IS ALKALMAZNI KELL (UO KONTRA KÉSZENLÉTI RENDŐRSÉG (C-211/19. SZ. ÜGY)) *

2019. február 21-i napján a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előzetes döntéshozatal lefolytatása iránti kérelemmel kereste meg az Európai Unió Bíróságát (továbbiakban: Bíróság). A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény 364. §-a (1) bekezdésének 5. pontja értelmében e törvény célja a 2003/88 irányelv végrehajtása. A probléma viszont ott merült fel, hogy a törvény nem határozza meg sem a „munkaidő”, sem a „pihenőidő” fogalmát.

Az kérelem érdemi rész

A kérelmező (továbbiakban: UO) 2011. január 1-jén állt szolgálatba a készenléti rendőrségnél. Ez utóbbi az általános rendőri szerv különleges testülete, amely különleges jogosultságokkal rendelkezik, és különös feladatait Magyarország egész területére kiterjedő hatáskörrel látja el. UO a készenléti rendőrség miskolci (Magyarország) Határvadász Bevetési Csoportjába került beosztásra. 2015 júliusától 2017 áprilisáig UO csapatszolgálati században volt készletségben. Ezen időszak alatt a határ menti feladatellátásra nem az általános miskolci szolgálati helyén, hanem a déli határszakaszon, Csongrád megyében (Magyarország) került sor. Az említett időszakban UO munkáltatója a határ menti feladatellátás keretében egyrészt túlszolgálatot, másrészt a rendes szolgálatteljesítési időn felüli készenlétet rendelt el, és UO-nak mindkettőt csapatszolgálat keretében kellett teljesítenie. Az említett munkáltató a készenléttel érintett időt pihenőidőként kezelte. UO ezzel szemben úgy véli, hogy ebben az időszakban valójában a rendes napi szolgálati időn kívüli készenléti szolgálatot teljesített, amelyet „munkaidőnek” kellett volna minősíteni, amely tekintetében nem készenléti pótlékban, hanem túlszolgálati díjban kellett volna részesülnie.

Az előzetes döntéshozatali eljárás

2019. február 21-i napján a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előzetes döntéshozatal lefolytatása iránti kérelemmel kereste meg az Európai Unió Bíróságát (továbbiakban: Bíróság). A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény 364. §-a (1) bekezdésének 5. pontja

* Készítette: *Nagy Péter Zsombor*, joghallgató, DE ÁJK

értelmében e törvény célja a 2003/88 irányelv végrehajtása. A probléma viszont ott merült fel, hogy a törvény nem határozza meg sem a „munkaidő”, sem a „pihenőidő” fogalmát.

E bíróság mindemellett arra kérdez rá, hogy az említett irányelv és különösen a 2. cikkének 1. és 2. pontjában szereplő fogalommeghatározások alkalmazhatók-e UO-ra mint a készenléti rendőrség tagjára, mivel az érintett tevékenység különbözik a szokásos körülmények között végzett tevékenységektől. Amennyiben igen, akkor úgy kell-e érteni a 89/391 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését, hogy a Készenléti Rendőrség hivatásos állományú rendőr tagjaira nem kell alkalmazni a 2003/88 irányelv 2. cikkének 1. és 2. pontját?”

A Bíróság döntése

Jelen ügyben a Bíróság a határrendészeti feladatok „szokásos körülményeit” vizsgálta. A Bíróság az ügy körülményeit figyelembe véve azt állapította meg, hogy a határrendészeti feladatokat az azokat jellemző sajátosságok miatt csak folyamatosan láthatók el, és kizárólag e munkavállaló teljesítheti azokat. Továbbá nem derült ki az, hogy a készenléti rendőrség valamely tagjának bizonyos munkaórák vagy munkanapok teljesítését követően rendszeres időközönként bizonyos óraszámú pihenőidőhöz vagy pihenőnapokhoz való jogosultságot kell biztosítani, amely sértené a munkavállalók által rendszeresen ellátandó feladatok valamely alapvető szempontját.

A Bíróság továbbiakban megjegyezte azt, hogy ha e tevékenységeket rendszeres körülmények között végzik, akkor fő szabály szerint összeegyeztethetők az irányelvvvel, viszont amennyiben kivételes súlyú és mértékű körülmények között kell feladatukat elvégezni, akkor el lehet térni az irányelv adta szabályozásoktól, de ezt a magyar bíróság feladata vizsgálni, hogy az UO által vitatott időszakban végzett feladatokat olyan kivételes súlyú és mértékű körülmények között látták-e el, amelyek igazolják az irányelv alkalmazásának mellőzését.

A Bíróság feladata többek között annak meghatározása, hogy a harmadik országok állampolgárainak a schengeni térség külső határain való beáramlása megakadályozta-e azt, hogy e határoknak a készenléti rendőrség általi őrizetét a teljes vitatott időszak alatt a szokásos körülmények között, a készenléti rendőrségre ruházott feladatnak megfelelően és anélkül lássák el, hogy a személyi állomány számára a minden munkavállaló számára az irányelv követelményeinek megfelelő pihenőidőt biztosító rotációs mechanizmust hozhatnának létre.

Végül a Bíróság emlékeztet arra, hogy az irányelv mindössze a munkaidő-szervezés egyes szempontjainak szabályozására terjed ki, és így főszabály szerint nem alkalmazandó közvetlenül a munkavállalók díjazására. Így még abban az esetben is, ha az irányelv a jelen ügyben szereplő rendőr helyzetére

alkalmazandónak bizonyulna a munkaidejének szervezése tekintetében, a díjazásával kapcsolatos kérdésekre a magyar jog vonatkozna.

Források jegyzéke:

- A készenléti rendőrség részt vesz többek között előre nem tervezhető, halaszthatatlan beavatkozást és csapaterőt igénylő feladatok végrehajtásában.
- 2015. évi XLII. törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról
- 89/391 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése: Ez az irányelv nem alkalmazható ott, ahol az egyes különleges közszolgálati tevékenységekre – mint amilyen a fegyveres erők vagy a rendőrség – vagy a polgári védelmi szolgálatok egyes különleges tevékenységeire jellemző sajátosságok szükségszerűen ellentétben állnak vele.
- munkaidő: az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, és tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően; (2) pihenőidő: az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek;

ADÓPARADICSOM ÉS TÁMOGATÁS: JOGOSULTAK-E AZ OFFSHORE CÉGEK NEMZETI TÁMOGATÁSRA? *

A nemzetközi adókikerülés problematikája igen régóta és egyben igen súlyos mélységekben szolgál a gazdaság működésének kihívásaként, amely a mostani világválság okozta helyzetnek köszönhetően még komolyabb problémát öltött. Számos olyan állami cég igényel ugyanis támogatottságot maga részére, amelyek alapként az úgynevezett „adóparadicsomba” burkolt működésük folytán eleve adóelkerülő magatartást folytatnak.

A világon számos ország található, amely a nemzetközi tőke számára alacsony adóból tartja fenn magát, miközben a tényleges gazdasági tevékenységnek helyt adó országokat megfosztja a magasabb adóbevétel lehetőségétől. Az adóparadicsomként működő országokban ezen gazdasági társaságokat kizárólagos jelleggel egyéves fix adóösszeg, vagy más esetben az árbevétel után kiszabott nagyon alacsony adó megfizetésére kötelezik. A „kevesebb több” elve alapján pedig az ország így is kedvező helyzetre tesz szert, hiszen rengeteg vállalat helyezi ki ide bejegyzési székhelyét adóoptimalizálási céllal.

Néhány EU tagállam (Dánia, Lengyelország, Franciaország) konkrét kijelentést tett azzal kapcsolatban, miszerint megtagadja az állami támogatás folyósítását az adóparadicsomba jegyzett cégek számára, ezen kibúvó magatartás ugyanis teljesen ellentétben áll az állami segítségnyújtás eszméjével. A kijelentés az EU-irányelv deklarációja mentén szól, egy dolog azonban ellentételezésre ad okot: Azon cégeket ugyanis, melyek székhelye egy más Unió tagállamban található, nem minősíthetők adóparadicsomként. Ezzel ellentétes szabályozás ugyanis a szabad tőkeáramlás elvének maradéktalan érvényre jutását gátló és azzal ütköző szabályozás volna.

Felvetődhet bennünk a gondolat, és lelki szemeink előtt meg is jelenhet az alapként egzotikus szigetek területén elhíresült paradicsomi helyzet és fogalom, ennél azonban egy jóval tágabb képről van szó. Az Európai Unió tagországaiban ugyanis ismert és bevett gyakorlata az állami cégeknek és vállalatoknak, hogy azok székhelyüket kifejezetten és tudatosan egy másik tagállamba (pl. Luxemburg) helyezik át működési székhelyüket, így nyereségre szert téve. Az ilyen székhelyül szolgáló országok ugyanis vagy egy igen alacsony adótypus révén gyakorlatilag nyereséget jelentenek a cégeknek, vagy pedig speciális alkupoziciók teremtése által a hozzájuk települő cégek számára osztalékot, jogdíjból származó bevételeket biztosítanak. Példával szemlélítve az esetet, erről beszélhetünk, ha egy adóparadicsomba bejegyzett cég szellemi tulajdonának használata után a leányvállalat részére fizet a cég, mely összeg

* Készítette: **Kovács Viktória**, joghallgató, DE ÁJK

ezennel nem képez adóalapot, s így az ország adókulcsának mértékéhez viszonyítottan a nagy cégek csupán töredékösszeget fizetnek.

Az országok nyújtotta alacsony adóösszegek azonban versenyösztönző hatást generálnak. Az elmúlt évek folyamán ennek mentén a társasági adó összege az Unió területén átlagosan majdnem 10 százalékos mértékben csökkent, mely kompenzálása az általános forgalmi adó megemelésével, vagy egyéb terhek növelésével egyenlíthető ki.

A világjárvány okozta gazdasági hatások és nehézségek, ahogyan a témám elején is említettem, még erősebben mélyítik az adókikerülés problematikájának medrét. Államonként ugyan komoly belső feszültséget szül az a megoldandó probléma, ha a cég központja adóparadicsomba bejelentett, jogosult-e állami támogatásra.

Az ezt ellenző lengyel, dán, francia kormányok mellett a britek érve is az állami támogatottság ezen vállalatok részére történő nyújtásának kizárására szól, erősítve azt a tényt, miszerint nem pusztán a létesítő gazdasági vállalat országát érintő veszteségről tartanak. Indokaik között az egészségügy hátrányos helyzetbe kerülése szól, mivel az itt jelentkező forráshiány nem anyagi értelemben ölt testet, hanem valódi emberi életek foroghatnak kockán, ahogyan ezt egy globális járvány okozta probléma is bizonyította. A társadalmi felelősség alól történő kibúvás jelen esetben tehát elfogadhatatlan.

Másik kérdésként szól továbbá: Ha nyújtanak is állami támogatást ezen cégek részére, akkor ezt az összeget milyen célra lehet felhasználni? A korlátlan kizárására megoldást jelenthetne, ha egy ilyen helyzet előállta esetén az adott vállalat végül mégis bevételt nyer a támogatást ösztönző politika által, akkor részvényeik visszavásárlásának tilalma kerüljön bevezetésére. Ezt az amerikai felfogást az állami támogatások célkitűzése szolgálja: az egyén számára munkahelye megtartásának biztosítottá tétele, mellyel szemben álló magatartás volna annak megengedése, hogy a tulajdonosi kör gyarapítása érdekében részvények visszavásárlására törekedjenek a cégek. Ezzel szemben a vállalati érvek úgy rendelkeznek, hogy a visszavásárlás okozta win-win helyzet mindenki számára kedvező, csak nyertesei vannak, hisz a vállalat pénzt juttat vissza a gazdaságba, melynek befektetők általi visszaforgatása révén az ország gazdasága fellendül.

A téma felvetés zárásaként és konklúziójaként tehát megállapítható, hogy egységes álláspont az adókikerülés kontra állami támogatás ütközetében nem tehető, az egyedi megoldások a diverz joggyakorlattal bíró nemzeti szabályozásra marad, hol engedékenyebb és támogató, hol tiltó és megvonó politika mentén. Egy biztos: Franciaország jelentősen a sarkára állt, s nem csupán kihagyta az offshore tevékenységet folytató cégeket az állami támogatottak jogosultjainak sorából, egyben azt is megtiltotta, hogy a kimentett cégek részvényeket vásároljanak vissza, vagy osztalékot fizessenek.

Források jegyzéke:

- https://index.hu/gazdasag/2020/05/07/offshore_koronavirus_mentocso_mag_ado_adoelkerules_adoparadicsom_franica_dan/ (letöltés dátuma: 2020. április 30.)

A KIKÜLDETÉSI IRÁNYELV MÓDOSÍTÁSA KAPCSÁN BENYÚJTOTT MEGSEMISÍTÉSI KERESetek ELUTASÍTÁSÁT JAVASOLJA A FŐTANÁCSNOKI INDÍTVÁNY*

A kiküldött munkavállalókra vonatkozó 1996/71/EK irányelv módosítását 2018. májusában fogadta el az Európai Parlament. Az elfogadást hosszas viták előzték meg, a tagállamok és az EP illetékes képviselői hét fordulóban egyeztettek bizottsági részvétellel.

Előzmények

Az európai uniós jogalkotók által 1996-ban létrehozott, *A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló uniós irányelv* (96/71/EK) célja az volt, hogy a küldő és fogadó országok munkajogi szabályait összehangolja. Az irányelv meghatározza a minimális szabályokat, amelyeket a befogadó ország munkáltatóinak a kiküldött munkavállalók védelme érdekében be kell tartaniuk. A jogi aktus szerint annak ellenére, hogy a kiküldött munkavállalók még mindig a küldő vállalattal állnak munkaviszonyban (ezen tagállam jogszabályai vonatkoznak rá), a küldő vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a kiküldetés ideje alatt a fogadó tagállam jogszabályai szerint illessék meg az alábbi jogosultságok a kiküldött munkavállalókat (3 cikk):

- a) maximális munkaidő és minimális pihenőidő;
- b) minimális éves szabadság;
- c) minimális bérszint, beleértve a túlóradíjakat; ez a pont nem vonatkozik a kiegészítő foglalkozási nyugdíjrendszerekre;
- d) munkavállalók rendelkezésre bocsátásának feltételei, különösen a munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozások esetében;
- e) munkahelyi egészség, biztonság és higiénia;
- f) védintézkedések a várandós vagy gyermekágyas nők, gyermekek és fiatalok munkaviszonyára vonatkozó szabályokat illetően;
- g) férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód és más megkülönböztetést tiltó rendelkezések.

A kiküldött munkavállalókra vonatkozó 1996/71/EK irányelv módosítását 2018. májusában fogadta el az Európai Parlament. Az elfogadást hosszas viták előzték meg, a tagállamok és az EP illetékes képviselői hét fordulóban egyeztettek bizottsági részvétellel. Az irányelv módosításával az alábbi újítások kerülnek bevezetésre:

- ugyanazon a munkahelyen azonos javadalmazás jár a munkavállalóknak,

* Készítette: **Dr. Lovas Dóra**, doktorandusz, DE ÁJK

- a kiküldetés 12 hónapig tarthat, ami egyszer 6 hónappal meghosszabbítható (ha ez letelik a fogadó ország munkaügyi szabályai érvényesek),
- a nemzeti szabályozással összhangban lévő lakáskörülményekről kell gondoskodni,
- az utazás, a szállás és az étkezések költségei nem vonhatók le a munkavállaló béréből stb.

A módosításokat minden tagállamnak 2020. július 30-ig kell átütetnie. Ugyanakor Magyarország és Lengyelország 2018-ban az Európai Unió Bíróságától kérte az irányelv megsemmisítését. A tagállamok érvei között olyan indokok szerepeltek, mint, hogy: egyes rendelkezések sértik a szükségesség és az arányosság elveit; az irányelv olyan kötelezettséget és korlátozásokat vezet be, amelyek nem felelnek meg a megkülönböztetés-mentesség követelményének; sérül a jogbiztonság és a normabiztonság elve is, korlátozzák a szolgáltatásnyújtás szabadságát.

2020. május 28-án megszületett főtanácsnoki indítványban Manuel Campos Sánchez-Bordona azt javasolja, hogy a Bíróság utasítsa el Magyarország és Lengyelország által benyújtott a fent hivatkozott jogi aktus kapcsán a megsemmisítés iránti kereseteket. Meg kell jegyezni, hogy a főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot, csupán javaslatot tesz a döntésre vonatkozóan (pártatlanul és függetlenül). Az ítélet meghozatalára csupán ezt követően kerül sor.

A főtanácsnok indítványában egyetért azzal, hogy a módosító irányelv elsősorban a kiküldetésben lévő munkavállalók védelméhez járul hozzá, azonban ennek alapos oka van, hiszen az Unió munkaerőpiacainak (az egymást követő bővítéseket és a 2008. évi gazdasági válságot követően) tapasztalt változásai ezt szükségessé teszik.

Kitér továbbá a jogalap megfelelőségére is, hiszen annak ellenére, hogy a módosító irányelv elsősorban a kiküldetésben lévő munkavállalók védelmére összpontosít, a letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságát lehetővé tevő EUMSZ 53.cikk (1) bekezdése és az EUMSZ 62.cikk megfelelő jogalapok lehetnek.

A módosítás a fogadó és a származás szerinti állam hatályos munkajogi szabályozásának koordinációját célozza, és a tagállamok hatáskörében hagyja a fizetendő munkabérek szintjét.

Az arányosság elve is érvényesül, hiszen a minimális bérszint” kifejezés „díjazás” kifejezésre cserélésének oka az a tény, hogy egyes vállalkozások hajlamosak voltak minimálbért fizetni az előző fogalom értelmezését követően.

A hosszú távú (12 vagy 18 hónapos) kiküldetésben lévő munkavállalókra vonatkozó új szabályozás is igazolt, és a szolgáltatásnyújtás szabadságának arányos korlátozását jelenti a fogadó államban hosszú időt töltő munkavállalók védelme érdekében. A módosító irányelv utalása a jövőben elfogadásra kerülő

közlekedési ágazatra vonatkozó jogi aktusra nem sérti az EUMSZ rendelkezéseit.

Források jegyzéke:

- <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-05/cp200063hu.pdf> (letöltés dátuma: május 30.)
- Az Európai Parlament És a Tanács 96/71/EK irányelve (1996. december 16.) a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről
- A 2018/957/EU irányelv a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv módosításáról
- Magyarország megsemmisítési keresete (C- 620/18.)
- Lengyelország megsemmisítési keresete (C- 626/18).

EUB: A BIZOTTSÁG NEM INDOKOLTA MEGFELELŐEN A MAGYARORSZÁGOT SÚJTÓ FELFÜGGESZTŐ INTÉZKEDÉSEKET*

A fellebbviteli fórumként eljáró Európai Bíróság 2020. június 4-én tette közzé a C-456/18. P. számú Magyarország kontra Bizottság ügyben született ítéletét, amely a magyar félre nézve kedvező döntéssel zárta le a 2015 óta húzódó jogi procedúrát. Az ítélet értelmében a Bizottság nem indokolta megfelelően, hogy miért tartotta szükségszerűnek az előtte folyamatban lévő eljárás lezárásáig a Magyarország által a dohányipari vállalkozásokra kivetett egészségügyi hozzájárulás és az élelmiszeripari vállalkozásokat sújtó élelmiszerlánc-felügyeleti díj alkalmazásának felfüggesztését. Továbbá a Bíróság hatályon kívül helyezte az ügyben első fokon eljáró Törvényszék a Bizottság rendelkezéseit megerősítő ítéletét.

A jogvita hátterében a Bizottság Magyarországgal szembeni azon eljárásai állnak, amelyeket 2015 tavaszán indított meg két, a magyar kormányzat által nem sokkal korábban bevezetett adónem kapcsán. Ezek egyike a dohányipari vállalkozásokat terhelő egészségügyi hozzájárulás volt, amely közegészségügyi célkitűzésekre hivatkozva, progresszíven növekvő adókulcsok alapján terhelte e vállalkozásoknak a dohánytermékek magyarországi gyártásából és kereskedelméből származó árbevételét; ugyanakkor adókedvezményt biztosított azoknak az érintett vállalkozásoknak, amelyek beruházásokat végeztek bizonyos – az egészségügyi célkitűzéssel szorosan össze nem függő – tárgyi eszközökbe. A másik eljárás az élelmiszerlánc-felügyeleti díj kapcsán indult, amely már korábban is sújtotta a magyarországi élelmiszerlánc-szereplő vállalkozásokat; míg azonban eredeti formájában egységesen az érintett gazdasági szereplők éves nettó árbevételének 0,1%-ában állapították meg annak mértékét, addig 2015-től kezdődően a napi fogyasztási cikket értékesítő üzletek esetében az árbevétel növekedéséhez igazodó progresszív adókulcsokat kívántak alkalmazni.

A Bizottság a versenytorzulás számottevő kockázatát szem előtt tartva mindkét esetben hivatalos vizsgálati eljárást indított és annak lezárultáig mind az egészségügyi hozzájárulás progresszív adókulcsa és a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmény, mind pedig a felügyeleti díj progresszív díjmértéke esetében elrendelte azok alkalmazásának felfüggesztését. Magyarország mindkét esetben a felfüggesztő rendelkezések megsemmisítése érdekében fordult a Törvényszékhez, amely a két ügyet azok hasonlósága miatt összevonta. A Törvényszék 2018. április 25-én hozott ítéletet az egyesített

* Készítette: **Dr. Szilágyi Dániel**, doktorandusz, DE ÁJK

ügyekben, amelyben Magyarország kereseteit arra hivatkozva utasította el, hogy a Bizottságnak megalapozott indoka volt arra következtetni, hogy a magyar kormányzat a hivatalos vizsgálati eljárások lezárásáig önként nem függesztette volna fel az érintett pénzügyi terhek alkalmazását.

Magyarország a Törvényszék ítéletével szemben fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz, többek között arra hivatkozva, hogy a Törvényszék jogilag tévesen értékelte a felfüggesztő rendelkezések indokolásának követelményeit. A Törvényszék értelmezésében ugyanis a Bizottságnak a felfüggesztő intézkedések alkalmazása kapcsán nyújtott indokolása megfelelő volt arra, hogy a magyar hatóságok megértsék, hogy a Bizottság miért tartotta szükségesnek azok alkalmazását. Ezzel szemben a magyar fél álláspontja szerint a Bizottság nem indokolta a követelményeknek megfelelően azon aggodalmát, hogy Magyarország a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása ellenére is végrehajtaná a szóban forgó nemzeti intézkedéseket.

A Bíróság ítéletében felülvizsgálta azokat az indokokat, amelyekre tekintettel a Törvényszék megfelelően indokoltak tekintette a Bizottság felfüggesztő rendelkezéseit. Egyrészt a Törvényszék szerint a Bizottság azzal érvelt, hogy Magyarország vitatta, hogy az általa bevezetett adójogi jellegű intézkedések állami támogatásnak minősülnek. Ezzel kapcsolatban a Bíróság – a főtanácsnoki indítványt követve – arra a következtetésre jutott, hogy egy ehhez hasonló ügyben a tagállamnak teljes mértékben jogában áll úgy védekezni, hogy a vizsgált intézkedések nem minősülnek támogatásnak. Ennélfogva e védekezés tényéből nem lehet arra következtetni, hogy fennáll annak a fokozott veszélye, hogy Magyarország a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása ellenére végre fogja hajtani a szóban forgó nemzeti intézkedéseket.

Másrészt a Törvényszék arra is utalt, hogy a magyar hatóságok a hivatalos vizsgálati eljárást megelőzően nem tettek eleget a Bizottság azon felhívásának, hogy tegyék meg a meghozni tervezett felfüggesztő rendelkezésekkel kapcsolatos észrevételeiket. Ezzel összefüggésben a Bíróság hangsúlyozta, hogy bár a felfüggesztő rendelkezés meghozatala előtt a Bizottságnak lehetőséget kell biztosítania az érintett tagállam számára az ezen intézkedéssel kapcsolatos észrevételei megtételére, a tagállam nem köteles bármilyen észrevételt tenni. Következésképpen az a tény, hogy Magyarország nem tett észrevételeket a felfüggesztő rendelkezés lehetséges elfogadását illetően, nem elegendő a Bizottság attól való félelmének igazolásához, hogy e tagállam végrehajtsa a szóban forgó nemzeti intézkedéseket.

Harmadrészt és utolsósorban, a Törvényszék arra a körülményre hivatkozott, hogy amikor néhány hónappal a vitatott rendelkezések elfogadását megelőzően a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárást indított hasonló magyar adóintézkedésekkel szemben, ezeket az intézkedéseket a magyar hatóságok nem függesztették fel. Ennek kapcsán a Bíróság a főtanácsnoki indítványt idézve megállapította, hogy ez a körülmény nem képezi részét a vitatott felfüggesztő

rendelkezések elfogadása háttérének. Ezenkívül, ha Magyarország e korábbi magatartása meghatározó valószínűsítő körülmény lett volna a Bizottság számára, ez utóbbinak azt meg kellett volna említenie a vitatott határozatokban, ami nem történt meg.

Mindezek alapján a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéletben tévesen állapította meg, hogy a magyar hatóságoknak lehetőségük volt arra, hogy megértsék azt, hogy a Bizottság a vitatott felfüggesztő rendelkezésekről szóló határozataiban miért döntött úgy, hogy a felfüggesztő rendelkezések tényleges alkalmazásához folyamodik. Emellett a Bíróság megállapította, hogy a Törvényszék által hivatkozott három tényező nem szerepel a vitatott felfüggesztő rendelkezések indokaként az e rendelkezésekről szóló bizottsági határozatokban. A Bíróság szerint ebből az következik, hogy a Törvényszék új indokokkal egészítette ki a Bizottság által kifejtett indokokat, és így túllépte hatáskörének korlátait.

A fenti megállapításokra tekintettel a Bíróság a megtámadott ítéletet hatályon kívül helyezte, majd a per állására tekintettel maga döntötte el érdemben az ügyet. Mivel a per folyamán a Bizottság maga is elismerte, hogy a vitatott felfüggesztő rendelkezésekről szóló határozatok nem adtak magyarázatot azon okokra, amelyek miatt úgy vélte, hogy Magyarország a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása ellenére nem függeszti fel a szóban forgó nemzeti intézkedéseket, a Bíróság kimondta, hogy a vitatott felfüggesztő rendelkezések indokolása elégtelen, és e körülményre tekintettel anélkül semmisítette meg e rendelkezéseket, hogy a magyar fél fellebbezés iránti keresetének többi jogalapját vizsgálta volna.

Az ügy háttéréhez hozzátartozik, hogy a Bizottság két szóban forgó hivatalos vizsgálati eljárása már 2016. július 4-én lezárult. A Bizottság végleges határozataiban arra jutott, hogy a szóban forgó nemzeti intézkedések jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősülnek. Mivel Magyarország a keresetindítási határidőn belül nem vitatta a végleges határozatokat és azok nem képezték tárgyát valamely harmadik személy által benyújtott keresetnek sem, e határozatok időközben jogerőssé váltak.

Források jegyzéke:

- <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=226975&pageIndex=0&doclang=HU&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3211215> (letöltés dátuma: 2020. június 6.)
- <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=201461&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=4550058> (letöltés dátuma: 2020. június 6.)

SZERZŐINK FIGYELMÉBE

A Közjavak folyamatosan várja a minimum 10.000, maximum 25.000 karakter terjedelmű, a folyóirat profiljába illeszkedő tanulmányokat. A kéziratok megküldése előtt javasoljuk a formai követelményekre vonatkozó szabályok áttanulmányozását. A megjelentetni kívánt tanulmányokat a szerkesztőbizottság részére az alábbi e-mail címre kérjük megküldeni: bartha.ildiko@law.unideb.hu

A szerkesztőbizottság által befogadott tanulmányok hagyományos módon, a negyedévente megjelenő elektronikus folyóiratban, valamint az interaktív kozjavak.hu blogoldalon is megjelennek. Erre tekintettel a tanulmányok elkészítését és benyújtását kétféle formában kérjük megtenni.

Formai követelmények

A tanulmányokat word dokumentumban, Times New Roman betűtípusban, 12-es betűmérettel, normál sortávolsággal, sorkizártan kérjük elkészíteni.

Hivatkozási rendszerre vonatkozó követelmények

A szerkesztőbizottság kéri a szerzőket, hogy amennyiben lehetőség van rá, a tanulmányokat egyfelől a hagyományos szövegekőzi lábjegyzettel ellátott formátumban, valamint az elektronikus megjelentetést elősegítő sorkőzi hivatkozásokat tartalmazó változatban is szíveskedjenek elkészíteni.

1. Blog változat:

Amennyiben a forrás nyilvános weboldalon is teljes terjedelemben elérhető (pl. egy hatályos törvényszöveg, tanulmány, jelentés stb.), akkor a wordbe ágyazott hiperhivatkozással (a hiperlinket a szövegben a forrásra egyértelműen utaló szóhoz vagy szókapcsolathoz rendeljük hozzá).

Példa:

"Az információszabadság lényege, hogy a társadalom tagjainak joga van a közérdekű adatokat ([Infotv. 3. § 5.](#)) megismerni, betekinteni az ezekkel kapcsolatos dokumentációba."

Amennyiben tudományos irodalmi forrást hivatkozunk meg ezzel a módszerrel, a hiperlink alatt csak olyan elérhetőséget adjunk meg, amely a közlemény bibliográfiai adatait is teljeskörűen tartalmazza és a szerzői jogi követelményeknek megfelelően lett közzétéve. Amennyiben ez nem lehetséges, a 2. pontban ismertetett hivatkozási formát alkalmazzuk.

Ha nem érhető el (vagy nem teljes terjedelemben) a forrás nyilvános weboldalon, a forrást a megfelelő szövegrész után szögletes zárójelben jelöljük a folyóirat változathoz lentebb megadott hivatkozási rendszer szerint.

2. Folyóirat változat:

Könyveknél:

Sivák József–Vigvári András (2012): *Rendhagyó bevezetés közpénzügyek tanulmányozásába*. Budapest: Complex, 35-40.

Tanulmánykötetben, gyűjteményes kötetben megjelent szövegek esetében:

Mickiewicz, Ellen (2000): Institutional Incapacity, the Attentive Public, and Media Pluralism in Russia. In: Richard Gunther, Richard Mughan, Anthony (eds.): *Democracy and the Media*. Cambridge: Cambridge University Press., pp. 85–121.

Folyóiratban megjelent tanulmány esetében:

Selck, J. Torsten (2004): On the Dimensionality of European Union Legislative. In: *Journal of Theoretical Politics*. Vol. 16., No. 2. April, pp. 203–222.

Hetilapokban/napilapokban megjelent, szerző nélküli írások hivatkozása:

Közös rendszer – felkészült irányítás (2011). In: *Szabadhajdú Városi Hetilap*, 2011. 21. évf. 42. sz. (12. 20.) 4–5. old.

Mindegyik fenti esetben az alábbiak szerint kérjük a pontos oldalszám megjelölését, amennyiben szükségessé válik: magyar szakirodalomnál „34–54. old.” és angol szakirodalomnál „pp. 34–54.”

Kérjük, hogy a szerzők a tervezett tanulmány részét képező képeket, ábrákat vagy táblázatokat is külön dokumentumban is küldjék el (ábrák és táblázatok esetében olyan formátumban, amelyben lehetséges ezek szerkesztése - diagramoknál excelben).

© 2020 MTA-DE Közszolgáltatási Kutatócsoport.

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a szerzők írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható.

Idézni, szöveges tartalmat átvenni csak a forrásra való hivatkozással szabad.